

Lukuliikkeen vanhempainilta-materiaali

***LUKUTAITO
ON MIELEN
SUPERVOIMA***

Mikä on Lukuliike?

- Lukuliike on hallitusohjelmaan kirjattu lukemisen kansanliike, joka haastaa kaikki mukaan edistämään lukemista ja lukutaitoa.
- Tuomme yhteen lukutaidon eteen työskenteleviä toimijoita ja pyrimme helpottamaan yhteistyötä eri tahojen välillä.
- Kiinnitämme huomiota lukemisen muuttuvaan luonteeseen ja yksi avaintemamme onkin *monilukutaito*.
- Tavoitteenamme on kiinnittää lapset ja nuoret osaksi yhteiskuntaa lukutaidon kautta.

https://www.youtube.com/watch?v=RwwR2nmM1E4&list=PLoNniL_-jjNLGySU3NCqLMp_B35qfnkrV&index=2&t=0s

Keskustelu alkuun

Mitä nuori lukee vapaa-ajallaan?

Keskustellaanko kotona kirjoista tai muista teksteistä?

Faktoja lukemisesta

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

1. Lukutaidon merkitys kasvaa, mutta taso heikkenee. (joka kymmenes peruskoululaisen lukutaito ei riitä toisen asteen opintoihin)
2. Suomella on edellytykset pysyä lukutaidon kärjessä
3. Kodin asenne lukemiseen on merkittävä jo ennen kouluikää
4. Ero tyttöjen ja poikien lukutaidon välillä suurempi kuin missään muussa OECD-maassa
5. Oman äidinkielen hallinta antaa pohjan maahanmuuttajien lukutaidolle
6. Peruskoulu ja kirjasto ehkäisevät lukutaidon eriarvoistumista
7. Lukutaito ehkäisee syrjäytymistä ("Kansainväliset tutkimukset osoittavat, että lapselle lukeminen vaikuttaa positiivisesti lapsen osaamiseen, koulumenestykseen, tunneälyyn ja sosiaalisiin kykyihin." EU-read-tutkimus)
8. Lukeminen edistää terveyttä ja hyvinvointia
9. Painettu kirja ei kuole – uudet tekstimuodot täydentävät toisiaan
10. Kirjailijavierailut ja lukukampanjat lisäävät lukuintoa

LÄHDE: Lukukeskus.fi + <https://lukuviikko.fi/5-faktaa-lasten-ja-nuorten-lukemisesta/>

Lukemiseen innostamisen ongelmia ja ratkaisuja

Ongelma 1. Et tiedä mitä kirjoja esitellä nuorelle ja kaipaat lukuvinkkejä

Ratkaisu: Tutustu kirjastojen tarjoamiin materiaaleihin ja pyydä rohkeasti henkilökunnalta kirjavinkkejä. Lisäksi netistä löytyy laajasti kirjavinkkausta nuorille. Esimerkiksi [kirjallisuutta käsitteleviä videoita](#) Youtubessa (“Booktube”) voivat olla houkutteleva väylä kirjojen ääreen.

Kirjavinkkejä nuorille

- [Sivupiiri -Kirjavinkkejä lapsille ja nuorille](#)
- [Risingshadow -Fantasia- ja scifikirjallisuutta](#)
-

Kuva: Mysticsartdesign

Pitääkö olla huolissaan - lukutaidosta?

Tässä yksi malli käsitellä asiaa: järjestäkää leikkimielinen väittely **7 väittämää lasten ja nuorten lukemisesta: Pitääkö olla huolissaan?** Esimerkkiväitteet:

- Lapseni pärjää kiitettävästi koulussa, mutta ei lue kirjoja.
- Suomessa on maailman koulutetuimmat opettajat, mutta PISA-tulokset laskevat.
- Opettajat eivät jaksu opettaa, koska aika menee oppilaiden kanssa painimiseen.
- Lapsethan kirjoittavat ja lukevat koko ajan somessa.
- Kaikki on niin vanhaa = opettaja, koulu, kirjat ja kaikki.
- Mun vanhemmat ei lue mitään!

(malli Lukuklaani-hankkeen väittely Educassa 26.1.2018)

Ongelma 2. Nuori ei innostu lukemisesta, vaikka kuinka yrität tarjota lukemista

Ratkaisu: Älä luovuta! Et ole yksin!
Kokeile jos nuori innostuisi kuuntelemaan äänikirjoja ja rohkaise häntä lukemaan esim. nettitekstejä, pelaamaan tarinallisia pelejä tai katsomaan videoita. Videostakin voi keskustella yhdessä ja avata sen merkityksiä. Tärkeintä on, että nuori lukee jotain. Älä pidä puhelinta hirviönä. Ehkä Lukubingo tai lukuhaaste voisi innostaa.

Lukuhaasteita nuorille

- [Helmet-lukuhaaste ja Pieni Helmet-lukuhaaste](#)
- [Celia-lukuhaaste](#)
- [300 minuutin lukuhaaste](#)
- [Erilaisia lukubingoja sarjakuvista someen ja satuihin](#)

Vinkkejä ja materiaalia lukemisen tueksi

Lehtiä

- [Lukufilis -Nuorten verkkolehti kirjoista ja lukemisesta](#)
- [Digitaalisia lehtiä tarjoaa esim. eMagz monissa eri kirjastoissa](#)

Selkokirjoja

- Kirjastoissa selkokirjat löytyvät usein omasta hyllystään, mutta niitä kannattaa myös kysyä rohkeasti
- [Tietoa selkokirjoista](#)

E-kirjoja ja äänikirjoja

- Esimerkiksi [Ellibs kirjastoissa](#) (ilmainen)
- Bookbeat, Storytel (maksullisia)

Kuvat:Otava

Lisää vinkkejä

Podcastit

- [Miksi vanhemman tulee olla huolissaan teinin lukutaidosta?](#)
- [Sivumennen-kirjallisuuspodcast](#)
- [Oma huone -kirjallisuusmedia ja podcast](#)
- [Takakansi -kirjallisuuspodcast](#)

Kirjasammon nuortenkirjallisuuden kirjahyllyt

- [Kirjavinkkejä yläkoululaisille eri teemoista ja lajeista](#)

Kuvat: Otava

Pitääkö olla huolissaan - lukutaidosta?

Tässä yksi malli käsitellä asiaa: järjestäkää leikkimielinen väittely **7 väittämää lasten ja nuorten lukemisesta: Pitääkö olla huolissaan?** Esimerkkiväitteet:

- Lapseni pärjää kiitettävästi koulussa, mutta ei lue kirjoja.
- Suomessa on maailman koulutetuimmat opettajat, mutta PISA-tulokset laskevat.
- Opettajat eivät jaksu opettaa, koska aika menee oppilaiden kanssa painimiseen.
- Lapsethan kirjoittavat ja lukevat koko ajan somessa.
- Kaikki on niin vanhaa = opettaja, koulu, kirjat ja kaikki.
- Mun vanhemmat ei lue mitään!

(malli Lukuklaani-hankkeen väittely Educassa 26.1.2018)

Seuraa Lukuliikettä sosiaalisessa mediassa

- [Lukuliike Instagramissa](#)
- [Lukuliikkeen Facebook-sivut](#)
- [Lukuliikkeen Twitter](#)

Tilaa myös uutiskirje
osoitteesta
bit.ly/lukuliikkeeseen

*Kirja on ehtymätön elämysten
aarsampo.
- Tuija Lehtinen*